

DZIENNIK

Departamentowy Płocki.

N.º 40.

Dnia 6. Lipca 1811.

To promote the common welfare.

Ad. Smith.

Prefekt Departamentu Płockiego.

Mając sobie od JW. Ministra Skarbu przesłany dekret N. Pana d. d. 12. Czerwca r. b. stanowiący redukcją monety zdawkowéy zagranicznéy, w słowach:

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu

w Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 12. Czerwca 1811.

Frederyk August,

z Bożéy łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

Zważywszy rzetelne słaty, których doznaie Państwo Nasze Xięstwa Warszawskiego przez wyprowadzenie z niego grubéy srebrnéy monety, a natomiast napełnianie billonem, nigdy wewnątrznią swoją wartością nieodpowiedaiącym szacunkowi, który mu dotąd iest dozwolony; zważywszy: iż wszelkie działania Rządu ku zapomaganiu kraju grubą monetą, iuz to przez iéy wybiianie w krajowéy mennicy, iuz to przez starania naprowadzania iéy z zagranicy poty nie będą zdolne do zaplenienia nią kraju i w nim utrzymania wybiiający się lub wprowadzonéy monety srebrnéy, dopokąd niezostaną przedsięwzięte środki niszczące w kraju kurs zagranicznego billonu; zważywszy: iż terażniejsza chwila, w którój sprowadzeniem z zagranicy kapitału w monecie kurant, wpuszczaniem w kurs bilietów kallowych zastępujących i reprezentujących monetę kurant, iako też krajowego billonu i monety miedzianéy dostateczniéy i dogodniéy w kursie krajowym będzie zastąpiona ta masa drobnych pieniędzy, która przez ręce mieszkanców w billonie zagranicznym przebiega. Po wysłuchaniu Naszój Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1.

Wszelaki billon zagraniczny srebrny, w téy wartości, iaką po dziś dzień ma ustanowioną, będzie ieszcze do kas skarbowych przyymowany do dnia 30. Września roku b.

Art. 2.

Od dnia 1. Paźd. r. b. billon srebrny zagraniczny nieinaczej będzie do kas skarbowych przyjmowany, jak podług wewnętrznej jego wartości, która podług prób mennicznych naśladaniem wprzód ogłoszoną zostanie.

Art. 3.

Od dnia 1. Stycznia r. n. 1812 wszelki billon zagraniczny tak srebrny, jak w miedzianej monecie wcale przestanie być do kas krajowych przyjmowanym.

Art. 4.

Od dnia 1. Września r. b. wszystkie wypłaty skarbowe już nie w billonie zagranicznym będą uiszczane, ale czynione będą, to w monecie kurant, to w billetach kallowych, lub na koniec w billonie pod szeptem krajowym, lub też w monecie miedzianej krajowej.

Dopełnienie niniejszego dekretu Naszemu Ministrowi przychodów i skarbu i jego ogłoszenie, a umieszczenie w dzienniku praw Naszemu Ministrowi Sprawiedliwości polecamy.

podp. FREDERYK AUGUST.

(L. S.)

Przez Króla: Min. Sekr. Stanu Stan. Breza.

Zgodno z oryginałem: Min. Sekr. Stanu Stan. Breza.

takowy do publicznej wiadomości podając, osądziłem za rzecz potrzebną dla odwrócenia fałszywego o rzeczy wyobrażenia i zniszczenia wszelkiego trwożącego złąd na umysłach wrażenia, oraz dla zapobieżenia wszelkim mylnym wnioskom, któremi by mnie oświeceni, lub łatwowierni od niechętnych lub chciwych zysku obłąkani i na stratę narażeni być mogli, wszystkich wszelkiego stanu obywateli i mieszkanców departamentu mój administracji powierzonego niniejszym ostrzedz: iż jak N. Pan w wszystkich swych ustawach dobro tego kraju i jego mieszkańców na pierwszym ma względzie, tak i w niniejszym wyroku nowy swój Oycowski troskliwoci dał dowód.

Jdzie tu o to, aby nasz kraj na zawsze zabezpieczyć od rzeczywistej straty, na którą przez wywóz grubej, a nawóz drobnej zdawkowej monety zagranicznej narażeni jesteśmy, a których szkodliwe skutki już aż nadto czuć się dają. Tej ni szcześnie dobry byt i kredyt narodowy klęsce należało zaradzić dzielnym i skutecznym środkiem, aby od iednego razu przeciąć nazawsze szkodliwy wpływ zawiśnionych i chciwych spekulantów, których skryte machynacje, nurtując źródła bogactwa krajowego, pograżyłyby nas w powszechny ubóstwie.

W tym celu postanowił mądry Monarcha swym wyrokiem, aby wszelka zagraniczna drobna moneta do 1. Paźd. r. b. jeszcze w dotychczasowej wartości kursowała, i w kasach publicznych przyjmowaną była, od 1. Paźd. zaś podług wewnętrznej swjej wartości (która naśladaniem wprzód po uczynionej w mennicy próbie, ogłoszoną zostanie) kurs mieć i w kasach publicznych przyjętą być ma; a od 1. Stycznia 1812 wszelka drobna moneta zagraniczna tak srebrna, jak miedziana kursować przestanie, i w kasach publicznych przyjętą niebędzie.

Łatwo złąd poznać można: iż N. Pan jak z jednej strony nieodzowną potrzebą do użycia tego nadzwyczajnego środka był zniewolonym, tak z drugiej strony wając stan i los Obywateli tego kraju na szali swjej mądrości i sprawiedliwości, przez tę ścopniami idącą redukcją chciał każdego, ile możności, od straty

zabezpieczyć. Lecz niema wątpliwości, iż pomimo najlepszej intencji Monarchy, znajdą się niechętni, zawiśni i chciwi własnego zysku ludzie, którzy w tej redukcji na pierwszy rzut oka niaziaką stratą grożący usiłować będą ludowi umnieć oświeconemu i łatwowiernemu tę zmianę kursu pod fałszywemi wyślawić widowiskami, aby pod pozorem grożący straty od strwożonych i obłąkanych wszystkie drobną monetę za półdarmo wykupić mogli.

Dla zaradzenia tak szkodliwemu oszukanstwu, ostrzegam obywatelów i mieszkańców tego departamentu, aby tym fałszywym wieściom niewierzili; albowiem

1. drobna zdawkowa moneta w wszelkich podatkach i skarbowych opłatach, aż do 1. Paźd. r. b. po wszystkich kassach w dotychczasowej wartości przyjętą będzie, a zatem nikt niema przyczyny zbywać jej komu ze stratą.

2. Nim od 1. Paźd. r. b. przeftanie bytż w zupełności przyjętą, cyrkulacya publiczna zasiloną już zostanie przez miesiąc Wrzesień ze Skarbu kurantem, zdawkową monetą i miedzią na ściepel kraioy przebitą, oraz biletami skarbowemi równą z kurantem wartość mającemi.

3. Nakoniec, gdy zdawkowa moneta zagraniczna od 1. Paźd. r. b. do wewnętrznej swej wartości zniżoną zostanie, redukcya ta tak wielkiej obywatelom nie przyniesie straty, bo rożnica ta podług próby miennicznej przez przysięgłych zrobionej nie jest tak wielka, a powtore gdy aż do 1. Paźd. drobna moneta w kassach publicznych w zupełności jest przyjętą, większa część onę już do skarbu wniesioną będzie; a zatem każdy łatwo przekonać się może, iż ta redukcya raczej skarbowi, aniżeli obywatelom stratę przynosząca, ile możności z ulgą obywateli jest wymiarowana. Wątpić niemożna, aby tak jasne i rzeczywiste prawdy do przekonania każdego nietrafiły; skoro tylko należycie ludowi wytuszczone zostaną.

Podając więc niniejsze obwieszczenie do publicznej wiadomości, zalecam nietylko WW. Podprefektom, Woytom i Burmistrzom, aby się starali obywatelów i mieszkańców o istotnym i dobroczynnym celu tego wyroku Monarchy przekonać, lecz oraz wzywam w tej mierze pomocy szanownego Duchowieństwa.

Do Was więc szanowni wszelkiego stopnia Kapłani, którym oświecenie ludu szczególnie jest powierzone, do Was należy stosownem rzeczy przełożeniem i własnym przykładem lud o zamiarze i dążności dekretu Królewskiego przekonać i oświecić, aby fałszywem wystawieniem obłąkany błędnemu nieulegał uprzedzeniu, i niepotrzebny nieponiosł straty.

Do Was należy wpaść w umysł ludu tę odwieczną i z ducha czystej Religii wypływającą prawdę, iż uległość rozkazom Rządu jest jedną z pierwszych powinności chrześciańskich; starajcie się więc zgromadzonemu w kościołach ludowi w kazaniach i naukach Waszych wystawić istotny stan rzeczy i światłem przełożeniem zbić fałszywe i mylne wrażenie, iakimi lud przez umiemaną stratę zatrwożony bytż może; a tym sposobem godnie odpowiecie Waszemu powołaniu i zaufaniu, iakie Rząd, powierzając Wam oświecenie ludu, w Waszej gorliwości, cnocie i światłości pokłada.

Niniejsze obwieszczenie, aby każdego doszło wiadomości, w dzienniku depart. umieszczone, i po kościołach wszech wyznaw z ambon publikowane bytż mają;

a że się tak stało, WW. Woyci i Burmistrze przed Podprefektami właściwego Powiatu udowodnić są obowiązani. Płock, d. 1. Lipca 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Prefekt Departamentu Płockiego.

Mając sobie komunikowaną odezwę JW. Biskupa Nominata i Administratora Płockiego do Duchowieństwa dyecezalnego względem powinności Jego przykładania się do oświecenia publicznego w kraju, i tę uznawszy za odpowiadającą prawdziwie zamiarom Rządowym, iako też memu żądaniu wniesionemu o to do JW. Biskupa pod dniem 27. Marca r. b. osądziłem za rzecz wielce użyteczną takową drukiem udzielić publiczności departamentowéy, która się też poniżej umieszcza. Wy czytają z niej obywatele prawdy godne oświeconego męża i obywatela, godne gorliwego Naczelnika dyecezyi, a idąc za cnotliwym głosem swego Pasterza, zechcą w swoich przekonaniach okazać się wiernemi niemniej tyle znakomitemu przewodnictwu Urzędnika religijnego, iak dobru i istotnemu własnemu plemienia. Osobliwie wy obywatele duchowni chcecie przez nieoboiętne wykonanie niniejszego zalecenia oznaczyć swe powołanie czystym duchem służenia kościołowi, służenia Ojczyźnie. Przy tej okazji mam sobie za obowiązek ogłosić publicznie mocny mój urzędowy szacunek, iaki winien jestem iako Prefekt JX. Gutowskiemu Proboszczowi parafii Gąsewo, który należąc do składu dozoru szkolnego powiatu Pułtuskiego, gorliwą swą o dobro publiczne starannością nietylko do uregulowania miejscowéy parafialnéy szkolki, ale i wielu innych w powiecie Pułtuskim niemało przyłożył się.

Równie zasłużył sobie na urzędową wdzięczność moją JX. Dutkiewicz Zakonnik OO. Bernardynów w Ostrołęce, który walcząc z wszelkimi miejscowymi trudnościami, a poświęcając się z rzadką przykładnością dobru ludzkości, bez nagrody (nieledwie powiem) bez pomocy gminnéy w szkolce miała Ostrołęki przeszło sto uczniów długi już czas kształci z tém świetniejszym dla siebie zaszczytem: że powodowany duchem czystéy religii na miłości bliźniego szczęście rodzaju ludzkiego zasadzający, różnowierną młodzież z równą przychylnością nauczał tak dalece: że nawet wyznania Mojżeszowego rodzice z ochotą nauce szkolnéy Zakonnika katolickiego dzieci swe powierzali.

Przedstawiłem tych dwóch prawdziwie godnych szczególnież pozytecznych dla kraju mężów przynależnym Zwierzchności krajowéy i duchownéy względem, a przedstawiając ich za przykład drugim, mam

sprawiedliwą nadzieję: że wzór ich szlachetney gorliwości o dobro ro-
dzaju ludzkiego ośmoczno naśladowanym będzie.

Niemniemy spodziewam się tey samey gorliwości w usługaniu istot-
nemu dobru narodu po dziedzicach i właścicielach znacznych osobli-
wie włości, ażeby ci nieżałowali małej w istocie ofiary i trudów swych
przez dzielne wsparcie zamiarów Rządu w zaprowadzeniu szkół para-
fialnych, niechay pomną takowi możni obywatele, ile przez samo spo-
żnienie dobrych swych zamiarów, odeymią szacownego onych skutku,
wszakże rok ieden i drugi w kształceniu dziecka lub młodzieńca na
prożno upłyniony, szkodę na cały bieg życia i szczęście iego wpływ
mieć mogącą przynosi.

Chcę nakoniec tą odezwą moją obudzić przynależną w Woytach i
Burmistrzach troskliwość o dobro ludzkości, niechay zechcą pamiętać:
że cel ich urzędowania na dobrym skutku rzeczy i działań nayważnien-
szych zawisł i że bez ścisłego wypełniania przez nich woli Rządu nay-
lepsze urzędownie i pisma żadney przynosić niemogą korzyści.

Niechay Panowie Urzędnicy wszech stopni odczytać raczą z przy-
należną uwagą okólnik JW. Biskupa Płockiego do duchownych wydany,
a przekonają się: że do ich w téj mierze zachęcenia i objaśnienia, co
czynić mają, nic mi więcéy dodadź nie należy.

Żeby zaś ninieysza moja odezwa w dzienniku departamentowym
umieszczona przywołitęy każdego doszła wiadomości, ma byđ po gmi-
nach i ambonach wszech wyznań w zwyczajnym sposobie ogłoszona,
co że się tak stało, Burmistrze i Woyci przed Podprefektami udowodnią,

Płock, dnia 20. Czerwca 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

TOMASZ OSTASZEWSKI,

Biskup Nominat Administrator dyecezyi Płockiey, Senator X. W. Kawaler Orderu
S. Stanisława etc. etc.

Duchowieństwu Świeckiemu szczególniey Parafialnemu i Zakonnemu.

Pobudka naszéy do was odezwy jest ważny przedmiot z wpływu na przyszłą
narodu szczęśliwość: ma on ścisły związek z powołaniem waszem i powinnością o-
bywatelską przykładania się pądląg stopnia i możności sweiey do ogólnego dobra
Oyczyzny.

Znane wam są troskliwe Rządu o rozszerzenie powszechnego w kraju światła
usiłowania. Na oświeceniu tylko zasadzać można byt trwały narodu. Nie tyle mą-
dre prawa zapewniają mu wewnętrzny porządek, nie tyle bitne woysko bezpie-
czeństwo zewnętrzne, ile obeznanie każdego mieszkańca z tem, co winien Ojczyźnie i
z szkodkami, przez które stać się może użytecznym. Ono go natchnie duchem za-

miłowania swojego kraju, poświęcania wszystkiego za całość jego, skojarzy ściśle z współziomkami, umocni związki rodzinne, zjedna przywiązanie do Rządu, nатеży przemysł, pracowitość obudzi. Lecz na próżnoby oczekiwało się tych dobroczynnych skutków, gdyby tylko część narodu wyższe trzymająca miejsce, kształconą była. Ma ona procz tego dostateczne będące i w staraniu rodziców, i w przykładach ro-
wienników, i w dalszych widokach do korzystania z zjednaney im oświecania się spono-
sobności. Ztąd Najwyżsży Edukacyney Magistratury bacność szczególnież zwró-
cona jest na ogromną masę, która stanowi największą ludność krajową.

Lud wiejski w grubey dotąd zolaie niewiedomości, na mocy Konstytucyi uda-
rowany wolnością, nie jest w stanie ani poznać iey ceny, ani kosztować drogiej o-
wocow. Ziemia, którą ladaiało uprawia, nie może go dostatecznie wyżywić, nie dla
swojej szczupłości, lecz dla braku przemysłu i pracy. Ograniczony w swoich po-
trebach nieznając pierwszych wygod, nędzne prowadzi życie z uszczerbkiem zdro-
wia, sił i ludności krajowi potrzebnych. Próżnowanie jest rozkoszą jego, zbytek w
szkodliwych napoiach zabawą. Słabe wyobrażenie własności daie mu skłonność do
przywłaszczenia cudzego dobra, lenistwo do szukania najlżejszych zarobków; chci-
wość do oszukiwania, upodlenie do kłamstwa, pilanstwo do brwawych często po-
swarkow.

Lecz naynieścześniejszą ludu wiejskiego wadą jest wstręt od wszelkich obmyśla-
nych przez Rząd środków dla oświecenia dzieci jego, który uwiecznić może w ple-
mieniu onego nikczemność. Bądź to pochodzi z znikczemniatego sposobu myślenia
i nieodwazniającego się podnieść wyżej, bądź z zaślepienego przywiązania rodziców
do dawnego sposobu wychowywania się w ciemnocie i grubey niewiedomości, bądź
z boiaźni, aby syn oycowskiego rzemioła nie porzucił, i aby oyciec nie był pozba-
wiony synowskiej pomocy w gospodarstwie rolniczym; do was Szanowni Pastarze!
należy uprzątać te wady.

Zostaiać w bezpośrednich z tym ludem związkach, im ściślejszy przez wasze
powołanie wpływ macie do umysłów jego, tém mocniejsze Rządu sćiągnąć na sie-
bie moglibyście podeyrzenie o istotne Oyczyźnie i powinności swojej uchybienie, zo-
stawiając go dłużej w tей na oświecenie własnego pokolenia obojętności.

Wystawiajcie mu: że Rząd szacuiąc jego stan, iako źródło bogactw krajowych,
pragnie go uznać przez oświecenie; że nauki, które usiłuaie zaprowadzić, ułatwia
dzieciom i korzystniejszą uczynia pracę; że przy pomocy ich ta ziemia, która le-
dwo pierwszym życia wystarcza potrzebom, obficie wystarczy na wygody; że one ie-
dynie zdolne są wydzwignąć go z teraźniejszego upodlenia.

Okazujcie mu przyszłą potomstwa szczęśliwość, gdy przemysłem i pracą po-
mnoży swoje zbiory opieką Rządową zabezpieczone, będzie w stanie nabydź własno-
ści gruntowey, i zbliży się do wyższych stanow.

Powiedźcie tym, co liczną maia familią, że kraj nie na samém tylko stoi rol-
nictwie, że potrzebuie rzemieślników i fabryk, że brak ludzi do tego sposobnych spra-
wia drogosc, której doznaja; a ta zmniejszy się, gdy ukształcone ich dzieci po-
mnozą liczbę rzemieślników tém zdutniejszych, im hardziej będą oświeconemi.

Powiedźcie ieszcze: że Konstytucya corocznie powołuje część ich do obrony kra-
ju, że żołnierz bez oświecenia zazwyczaj staie się ciężki współziomkom, ani wyż-
szych spodziewać się stopni może.

We wszystkich naukach waszych nie zapominajcie zwyczajne wieśniakom nałogi wystawiać, iako skutki złego wychowania i grubey niewiedomości. Używajcie dzielney sprężyny powierzonego wam słowa Bożego. Wiecie, że lud wiejski obdarzony jest z młodu największą do ukształcenia zdolnością; z iaką łatwością poymnie wszystkie, póki rozum jego uprzedzenia złych przykładów nie zacmnia. Przypomnijcie mu z Ewangelią gnuśnego sługę, który dany sobie od Pana załopał talent; wzbudzajcie w nim boiaźń surowego Sądu Boskiego za zaniedbywanie i przytłumianie w dzieciach przyrodzonej zdolności.

To jest, co względem rodziców czynić winniście.

Jasza Edukacyyna do chlubnego was uczestnictwa swoiey troskliwości powołała. Wam dozór nad miejscowemi szkołami i nauczycielami oddała. To zaufanie, które Rząd w was pokłada, zasłużyli go wasi poprzednicy. Przeczyrzycie ustawy tak ogólne Kościoła Polskiego, iako szczególne wszystkich Dyecezyi, a między niemi Płockiey, wynaydziecie w nich dowody pilności duchownych o zaprowadzenie i utrzymywanie szkolek parafialnych. Pokażcie się nieodrodnemi i tym samym ożywionemi duchem.

Naypierwszém waszém niech będzie staraniem dzielnie pomagać w zaprowadzeniu towarzysstw szkolnych i skłanianiu rodziców do szczupłey składki, do uwalniania dzieci od postęgi paszenia bydła inogący bydz inaczey odbywaną, a szkodliwy zazwyczaj na obyczaię młodziędzy wpływ muiący, i zabieraiący iey czas naysposobniejszy do ukształcenia się w szkołkach.

Pomagajcie dozorom powiatowym w wyborze nauczycieli. Mieycie pilną baczość na ich obyczaię i sposób nauczania. Okazujcie im szacunek, do którego im gorliwość i pilność w nauczaniu prawo daie, który wiele skutkować będzie na umysłach Parafianów waszych. Miewajcie z niemi częste rozmowy, i kierujcie postępowaniem ich. Niech cała nauka nie konczy się na czytaniu, pisaniu i rachunkach; niech staraią się zawczasu zaszczepiać w dzieciach boiaźń Boga i głębokie dla religii uszanowanie; niech wzrażaią w nie wstret do nałogów, których w starszych widzą przykłady; niech ie obznaymia z obowiązkiem życia towarzyskiego; niech napoią wdzięcznością przywiązaniem, i posłuszeństwem dla Rządu; niech ustawicznie wskazuia im pożytki z przemysłu i pracy; niech zastanawiaia nad zyskami z gospodarstwa domowego; niech oswiaiają z wyobrażeniem wygodniejszego życia, własności i godziwemi nabycia iey źródłami. Niech w obchodzeniu się z dziećmi będą łagodniemi, zawsze jednolitynemi: niechay frzegą się słów poniżaiących: niech im dawia uczyć własną zacność: niech obudzaią wstyd z złego postępku: niech czuwaia nad skromnością w ich obyczaiach, nad oszczędstwem w ubieraniu, nad sposobem przyktoynego tłumaczenia się. Niech cierpliwie stosuia się do pojęcia każdego.

Odwiedzajcie nacyzęściey szkołki w obrębach waszych Parafii, przekonywajcie się o postępku dzieci, zagrzewajcie waszemi przestrogi i pochwałami przydawajcie ochoty.

Konczemy inż przypominaiąc wam obowiązek dobrego pasterza. Dobry pasterz (mowi Chrystus) daie duszę za owce swoje. Żadne zatem trudy, żadne przeszkody, żadne przykrości odrzeczyć was niepowinny od tego, co oczywistym jest pożytkiem powierzonej wam trzody.

Dopełniać waszego powołania, dobrze zasłużyć się Oyczyźnie, stać się dobro-

czniami ludu, ściągnąć błogosławieństwo Boga obiecane oświecicielom ludu tego, są to szlachetne i mocne pobudki, które siły wasze pokrzepiać, i całą usilność waszą zaiąć powinny.

Ta okolna nasza odezwa, aby wiadomości wszystkiego duchowienstwa świeckiego i zakonnego, tudzież ludu doszła, zalecamy, aby via cursoria po wszystkich Kościołach parafialnych i zakonnych rozestana i z ambon przez trzy niedziele następne czytana była.

Dan w Pułtusku, dnia 22. Maja 1811.

Sąd Podśędkowski cywilny Powiatu Wyszogrodzkiego w Departamencie Płockim.

Dopełniając rezolucyi Trybunału cywilnego Departamentu Płockiego w interesie exekwowania procentów od summy 14000 Talarów przez W. Ciolkowskiego z depozytu cywilnego Departamentu Warszawskiego zaciągnięty i na dobrach Przyborowice górne w Powiecie Wyszogrodzkim lokowane, zaległych, pod dniem 1. miesiąca i roku bieżących wydaney, podaie ninieyszm do wiadomości publiczney, iż dobra rzeczzone Przyborowice górne w Powiecie Wyszogrodzkim Dep. Płockim sytnowane, wedle pomiaru ekonomicznego w ogóle hubow 70, morgow 11, pręt. 108 miary Magdeburskiej w polach, ogrodach i zaroślach wynoszące. Wysiewu ozinnego 150 kilka korecy miary Warszawskiej. Wysiewu iarego korecy Warszawskich 130 kilka. Austerya na trakcie Wieszna teraz Złot. polsk. 800 importująca. Siana ładowego około 150 fur, bor i pałwiska dostateczne mające, w dniu 22. Lipca r. b. tamże na gruncie w Przyborowicach górnych przez publiczną licytacją w trzyletnią posseßją dzierżawną na zaspokojenie tychże zaległych procentów zadzierżawione zostaną. Warunki dzierżawy oznaymione będą w terminie licytacyi, a życzący sobie o takowych poprzedniczo powziąć wiadomość, udać się zechcą do kancelaryi Sądu Podśędkowskiego cywilnego w Płocku. Przyczém nadmieniam się: iż wysiewy i intrata wedle podania dziedzica dóbr tychże tu zamieszczoną została.

w Płocku, dnia 2. Lipca 1811.

Turcki.

Bromirski.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w dniu 21. Lipca r. b. o godzinie 1. po południu, będzie licytacya w Nagurkach w parafii Rogotworskiej powiecie Wyszogrodzkim wszelkich efektów ruchomych i nieruchomych, iako też bydła rogatego, koni roboczych, swini, owiec i ianych porządkow po niegdy s. p. Mateuszu Brzozowskim pozostawionych, gdyby sobie kto takowych życzył, za gotowe pieniądze onych dostać może.

Maliszewski, Burgr.

D O D A T E K

do Dziennika Departamentowego No. 40.

Prefekt Departamentu Płockiego

Dekret N. Pana z dnia 11. Maia r. b. względem sposobu zaspokoienia Wierzcicieli obligi skarbowe z pożyczki posiadających, w słowach:

WYPIS z protokołu Sekretaryatu Stanu

w Pałacu Naszym w Dreźnie, dnia 11. Maia 1811.

Frederyk August,

z Bożej łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

Gdy dekretem Naszym pod dniem 9. Czerwca 1810 przedłużony do roku, to jest: do dnia 1. Czerwca 1811 termin opłacenia kapitałów wierzcicielom pożyczki posiadającym obligi skarbowe jest bliski do nadeyscia; zważywszy: iż przeznaczone na ewikcyą dobra narodowe niemogły zoftać w tym przeciągu czasu na sprzedaż wystawione z powodu powszechnie doświadczonego w krajn niedostatku pieniędzy, dla którego przy braku konkurentów do nabycia, przy spadłej cenie dobr, ich sprzedaż niemogłaby nastąpić, iak z znaczną dla skarbu stratą i z szkodą nawet dla samychże wierzcicieli; zważywszy: iż do uszczenia wierzcicielom winnego im długi niepozostate inny sposób, iak oddanie im tych dobr, na których hypoteka ich pożyczki jest opartą. Chcąc przyspieszyć dla nich należne zadosyć uczynienie, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Wierzciele, którzyby żądali odebrać kapitały na obligacye Skarbowe pożyczone, mają mieć wydzielone proporcjonalnie dobra narodowe, na których ewikcyja tego długi jest zapisaną, a to podług taxy i anszlugu zwykle wyprowadzonego.

Art. 2. Gdyby wierzciele pożyczki kontentować się chcieli dzierzawą sześciolletnią, przez którą summy im winne zaspokoione bydź mogłyby, tedy takowe dobra te, które na ewikcyą pożyczki są przeznaczone, gdzie kontrakty dzierzawne w tym roku wychodzą, na sześć lat puszczone bydź mają w takim sposobie, aby oni należność za tę dzierzawę ztozeniem obligow Skarbowych za pożyczkę wydanych zaspokoili; w summie, która obligacyami za dzierzawę wyż rzezoną opłaconą będzie, ma bydź procent za każdy rok policzony rachuiąc 6 od 100. Jezeli ktorzy z właścicielow przenosiliby kredytować ieszcze dalej Skarbowi summ za obligacyami Skarbowemi im należących, takowym procenta iak nayregularniey mają bydź opłacane.

Dopełnienie niniejszcy woli Naszym Ministrom Spraw Wewnetrznych i Skarbu zalecamy.

(Podp.) FREDERYK AUGUST.

Przez Krola: Min. Sekr. Stanu Stan. Breza.

(L. S.) Zgodno z oryginałem: Min. Sekr. Stanu Stan. Breza.

Zgodność: J. Czyżewski.

do publiczney wszystkich obywatelow i mieszkancow Departamentu méy administracyi powierzonego podając wiadomości, na mocy upoważnienia reskryptem JW. Ministra Skarbu z dnia 25. Czerwca r. b. mi udzielonego, wzywam wszystkich interesentow obligi Skarbowe posiadających, aby się w biurze Prefekturalnem osobiście stawili koncem podania deklaracyi, w iaki sposób w myśl powyższego dekretu Krolewskiego w swy należności zaspokoionemi bydź sobie zyczą, albo też summy podług obligow Skarbowych im należące Skarbowi dalej kredytować przekładają, w

którym to ostatnim przypadku termin wypłaty do lat dwóch, a najmniej do roku jednego prolongowanym być powinien.

Termin do przyjęcia tych deklaracyi od dnia 20. aż do końca idącego miesiąca Lipca r. b. naznacza się; wszyscy przeto interesienci w rzeczonym czasie osobicie, lub przez umocowanego w dostateczną plenipotencyą opatrzonego stawiać się zechcą; w przeciwnym razie sami sobie przypiszą, jeżeli w odzyskaniu swęj należności jakiej doznaią zwłoki i opóźnienia.

Niniejsze obwieszczenie, aby każdego doszło wiadomości, w dzienniku departamentowym umieszczone i po kościołach wszech wyznań z ambon ogłoszone być ma, co że się tak stało, WW. Woyci i Burmistrze przed WW. Podprefektami swego powiatu udowodnić powinni. Płock, dnia 4. Lipca 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. jen.

MINISTER POLICYI

Zniąc z doświadczenia, iż z każdego działania Rządowego względem monety, ludzie chciwi i przewrotni pragną korzystać z szkodą łatwowiernego i prostego ludu, a obowiązany z Urzędu zapobiegać wszystkiemu, co by najmniejszą stratę mieszkancom przynieść mogło, niniejsze do powszechnęj wiadomości podaie oświadczenie.

Wyciągało dobro i pomyślność Narodu, aby raz przedsięwziąć skuteczne środki do usunięcia napływu billonu zagranicznego, który dobrą grubą monetę z kraju wyciągał i bogactwo krajowe zwodnicznie robił. Doświadczenie nauczyło, iż użyte w tym celu środki w roku 1803 redukujące billon do terazniejszego kursu, dostatecznymi nie były; usunąć zaś ich wtedy nie było w mocy Rządu, bo nie był w sposobności zastąpić zdawkową monetę lepszymi pieniędzmi. Lecz kiedy troskliwość najlepszego z Królów przyprowadziła rzeczy do tego stopnia, iż i wpuszczenie w cyrkulacyą kilkunastu milionów w grubey monecie z zagranicy przybywających i biletów kassowych też monetę reprezentujących, oraz bicie w własney mennicy krajowego billonu mogą cyrkulacyą ożywić i zbogacić; należało wziąć środki niezawodne, aby taż dobra moneta za billon obcy wykupioną być nie mogła, a mieszkaniowiec tej ziemi miał pewność, iż to co posiadać będzie w gotowiznie, jest istotnym bogactwem, zmianie idealney wartości niepodpadającym, i walor swój prawdziwy mającym. Ten jest Oycowski zamiar dekretu N. Pana d. 12. b. m. wydanego. Zachowuje on kurs terazniejszy billonu aż do 30. Września r. b.; zapowiada: iż po tym terminie zredukowany będzie do swęj prawdziwey wartości, a w tym stopniu stanawszy, przestanie być billonem, to jest monetą podłą, i z kurantem o kilka lub kilkanaście procentu różniącą się.

W tém miejscu i dla zapobieżenia próżnym obawom, oraz nieprawym wexlarstwem spekulacyom, Minister Policyi zapewnić publiczność może, iż tak nazwane Dytki teraz 4 grosze idące, nigdy niżey iak do trzech groszy, a srebrniki teraz 5 groszy wartujące, nigdy niżey iak do czterech groszy zredukowanemu być nie mogą.

Ta więc tylko lekka strata poniesioną być może, i wszelkie insze mniemania i pogłoski są tylko dziełem złey wiary i przewrotności chcący bezprawnie z niewiadomości korzystać. Strata ta lekka i nieznaczna tém będzie wynagrodzona dobrodziejstwem, iż dobrą monetę w kraju utrzymany; billon (ile go tylko do drobnych zmian i potocznych potrzeb mieć wypada), swoy krajowy mieć będziemy, a ten, który teraz eksyście, w zredukowany wartości równy się znajdzie grubey monecie, a zatem każdy go zrealizować z łatwością potrafi. w Warszawie, dnia 27. Czerwca 1811.

(L. S.) Alexander Potocki, M. P.

Krzyżanowski, S. M. P.